

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Wallner-féle ház, a tó partján, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Felelős szerkesztő:
KOLLÁNYI ÖDÖN.
Kiadó és laptaujdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre
2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8 f.
többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész
évre 16 korona. — Nyílt-tér. petsora 40 fillér.

Védelmazzük a madarakat.

Megjött a tavasz. A természet nagy konyhájában foly a munka. A rét, a mező, erdő benépesül az állatvilág különböző fajtaival; maga az anyafölddel bibelődő ember is künn tölti az egész napot az Isten szabad ege alatt. Hallgatagon ballag ekeje után; méri, méri egész nap a barázdát, csak itt-ott tekint fel a magas kék égre, hol az ő dalos társa, a kis pacsirta énekel szíve szerint. Körülötte lépkednek, szálldosnak a madarak; fütty, csipelés, madárdal hangzik mindenütt. Olyan jó ismerősei ezek a gazdának! Ismeri őket nevükön, tudja jellemvonásaikat, tudja, melyik hova fészkel, mivel él. De nemcsak künn, bent a faluban, a városban is vannak ismerősei a lég lakói közül, az egyik kedves, szívesen látott vendég, a másik csak túrt, a harmadik meg éppen az üldözött fajtából.

Mily gyengédséggel van a falusi ember családjának minden tagja a tavasz hirhozója, a fecske iránt! A komoly golya méltóságosan lépeget künn a réten s nem röppen el, ha közelében embert visz el az útja. Otthon pedig a kis barna tetejű házikón, a megtámasztott kazal-maradékot ott terpeszkedik iromba fészke, ott kelepelget za-

vartalanul örömeiben, unalmában s a gazda meg a gyerekek kedvtelve nézegetik az öregeket, a formátlan fiókákat; örömmel várják érkezésüket, szomorkodnak távozásukon.

A népdalok, melyeknek forrása a nép lelke, a nép érzésvilága, hány-szor emlegetik a fecskét, a darut, a golyát stb. Példabeszédeink, melyek a magyar egyenes észjárásáról, helyes, józan ítélőképességéről tesznek tanúságot, hány-szor szerepeltetik a madárvilág egyes képviselőit! Sőt a monda nemzeti történelmünk legfontosabb eseményét, a honfoglalást is vonatkozásba hozza a madárvilággal: a turul madár vezette őseinket Atilla örökségébe.

Nem kell tüzetesebben bizonyítgatnunk, hogy a magyar nép mily szeretettel van madarai iránt; mennyire hálás e kis teremtményeknek azért, mert énekükkel gyönyörködtetik, mert a gazdának, a kertésznek ellenségei, a rovarok közül milliókat és milliókat pusztítanak el évenként.

Az kétségtelen, hogy általában a magyar lélek szereti a madarat. De sajnos, nem minden magyar ember lelkében van meg ez a szeretet, sőt egyes helyeken, mint vidékünkön is, ölik, pusztítják őket s kicsi fészkeiket. Pedig: „Csak a tudatlan és a gonosz ember bánthatja és irthatja a ma-

darakat“. Vannak gonosz indulatu rossz emberek, kik nem gondolnak arra, mennyi hasznot hajtanak a madarak, hanem kegyetlenül elpusztítják őket, ha kezük ügyébe kerülnek. Amde mégis inkább a gyermekek, az éretlen suhanczok azok, kik legtöbb kárt tesznek a madárvilágban. Ezek fogják tőrökkel az öregeket, ezek pusztítják gumipuskával stb., ezek rontják össze gondtal, fáradtsággal épített kis lakásukat; elviszik fiókáikat, hogy kegyetlen kedvtelésükben a földhöz csapkodják a tehetetlen jószágokat. A város közeliében elterülő réteken évenként ezer és ezer tojást rabolnak el stb. S az érzéketlen, a durva lelkű szülő, rokoni ismerős, közömbösen szemléli a kinzást, a pusztítást. A görögöknél, kiknek műveltségéről oly sokat hallunk és olvasunk, egyszer egy gyermeket kivégeztek, mivel kiszúrta egy madárnak a szemeit. Mily felháborodást kellett keltenie a gyermek meggondolatlan cselekedetének, hogy halállal lakoltatták érte!

Nálunk nem részesíti védelemben a hasznos madárkakat az általános felfogás, a minden egyes esetben a madárpusztító ellen irányuló szigorú közvélemény. Csupán néhány jószívű ember részesíti őket pártfogásban, ki bennök az Isten teremtményét látja,

TÁRCSA.

Szikrák.

Közli: * *

A „Tapolczi Lapok“ eredeti tárczája.
(Folytatás.)

A szabadságharc bevégeztése után Blücher Mecklenburgba ment. Teterosoban a polgárok ünnepélyes fogadást akartak rendezni s a város végén néhány régi szalmás ház elé őrt állítottak, kik a tábornok érkezését jelentették. Természetesen úgy vélekedtek, hogy a nagy hadvezér aranypaszomántos egyenruhában, rendjelekkel ékítve, négylovas kocsiban fog érkezni; azért két polgáriasan öltözött s egyfogatu kocsiban arra jövő urra rá sem tekintettek volna, ha csak az idősebbik, a harcziás tekintetű, tömött fehér bajuszu ur tajtékpipája rettenetesen nem füstölt volna. Teterosoban azonban a tűzveszély miatt a dohányzás tilos volt, azért az őrk megállították a kocsit s az öreg urtól elvették a pipát mondván: „a ki Teterosoban dohányzik, annak pipájába kerül.“ „Nem bánom,“ — mondá az öreg ur könnyedén s minden föntartóztatás nélkül tovább hajtott. Csak az utánna jövő málha-kocsistól tudták meg, hogy kit zálogoltak meg. Rögtön Blücher után küldötték a pipát, de az öreg hadvezér visszaküldötte mondván: „A mi már egyszer elveszett, azt vissza nem veszem!“

A „jónak“ nevezett Bourbon hercegnek egykor jutalom után epedő árulkodó a hercegi hivatalnokok apróbb hibái és mulasztásainak jegyzékét nyújtja be. A herceg futó-

lagosan átnéze a jegyzéket, azután az árulkodóra komolyan tekintve mondá: „Jól van, de hát hol a másik jegyzék?“ „A másik jegyzék?“ — dadogá megzavarodva. „Igen, igen, a másik, melyre azon szolgálatok és jó intézkedések vannak jegyezve, miket ők életükben tettek. Az igazság azt követeli, hogy mindkettőt egybeveszem, mielőtt ítéletet mondhatnék. Menj tehát s többé ne lépj szemem elé, míg azt a másik jegyzéket is föl nem mutatod.“

Ben Buttler amerikai tábornok, ki mint ügyvéd kiváló tekintélyű volt, fiatal korában mindent felhasznált, hogy magáról beszéltesse. Egyszer Bostonban egy in flagranti rajtakapott és többször büntetett gazember védőügyvédjéül neveztek ki. Mikor az ülés-terembe ment, hozzálépett a sheriff s e szavakkal bizta reá a klienst: „Most hát szabadítsa ki ezt az embert, a kít átadok.“ A bíró természetesen azt értette, hogy a körülményeknél fogva ez lehetetlen. Ben Buttler egy kissé gondolkodott, azután kérte a bírót, hogy írja le neki azt, amit az ímént szóval mondott. A bíró mosolyogva leírta a néhány szót s át adta Buttlernek. Buttler most, minthogy az ügy teljesen ismeretlen volt előtte, kérte, hogy kliensével engedjék egy egészen magános szobába menni s biztosság okáért zárják rájuk az ajtót, hogy ő azzal az ügyet egész csendben megbeszélhesse, a védelméről gondolkodhassék. Kívánságát teljesítették s itt kérdezte a gonosztevőtől, hogy a rablást csakugyan ő követte-e el? Az egész nyugodtan válaszolá, hogy a rablást nem tagadhatja, mert hiszen rajta fogták. Buttler csak fejét hajtogató, de mit-

sem szólt, hanem csak óráját nézegette. Kévs vártatva klienséhez fordult s a távolba mutatva mondá neki: „Látja azt a vonatot a pályaudvaron? Tíz perc múlva Kanadába indul, nyissa ki az ablakot, ugorjék ki s próbálja meg rajta brit földre jutni. Itt van a pénz, szerencsés utat.“ Ez sem mondatta kétszer; a másik perczben már tul volt az ablakon s a vasut felé iramodott. A vonat már rég elment, de az ügyvéd csak nem adott jelt, hogy ki akarna menni. A bíró végre megsokalta a dolgot s kérdés tett, hogy még nem végeztek-e? „De igen,“ — válaszolt az ügyvéd, s erre az ajtó megnyílt. „Hát a fogoly hol van?“ — kérde a hivatalnok, — „hiszen nem látom!“ „Én sem,“ — válaszolt az ügyvéd szárazon, mert most már körülbelül a kanadai határt átlépte. Hiszen ön mondta, bíró ur, hogy megszabadítsam ez embert. Mivel a tényállás megismerése után beláttam, hogy a világ semmiféle védőügyvédje meg nem szabadíthatja a büntetéstől s így más módot nem láttam, mint sürgetni, hogy az éppen induló vonattal Kanadába meneküljön s hiszem, hogy védezcem az utasításaimnak hasznát is vette s most már az ügy mindkét fél megelégedésére elintézve van.“ Ben Buttler ezen elmés védelmével óriási népszerűsége tett szert s Amerika minden gonosza őt óhajtá védőügyvédnek. Így lett azután híres ember.

Betyár-becsület.

Künn a pusztán, a somogyi szélen egy elhagyatott csárda áll magában. Ritkán vendök bele vendég, mint a szegény ember bugyellárisába pénz. Árva kislány szolgálja

a gazda hasznos munkatársát, a kertek, gyümölcsösök szorgalmas munkáját. Meg a törvény. Az 1894. évi 12. t. cz. szigorú bírságát ró arra, ki a madarakat, azok tojásait pusztítja. 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható az, ki a madarakat pusztítja, fészkeket, tojásait, fiait elszedi.

Ámde sem a nemesen érző emberek védelme, sem a törvény szigora nem biztosítja madaraink életét. A köztudatba kell átmennie a madárvédelem szükségessége, hasznos voltának. Ha vidékünkön pl. tízszer több ember fogadja oltalmába e kis teremtményeket, mint most, akkor már meglehetősen védve lesznek a lelketlenség ellen, mert, esetleg a törvény szigorának a segítségével igen sok esetben fogják megakadályozni a fészekrablást, a madarak kinzását, pusztítását.

Az iskola támogatására kell e tekintetben sietnie a családnak, a felnőttek társadalmának. Az iskola már érzelmi szempontból is teljes erővel igyekszik növendékei lelkéből a nemtelen vonásokat kiirtani. Az eredmény azonban kevés, mert otthon, az utcán, az iskolában hallottakkal merőben ellenkező dolgokat lát, tapasztal.

Ha a gyermek a családban is azt tapasztalja, mily szeretetteljesen beszélnek a madarokról, az apja szájából hallja, mennyire hasznos munkatársai azok neki stb. s ezen felül még azt is tudja, hogy a madarak pusztítása törvénybe ütköző dolog, mely szigorú büntetést von maga után, bizonyára ritkulni fognak ez embertelen cselekedetek.

Azokra, kik a nép körében élnek, a néppel érintkeznek háramlik a feladat, hogy a madárvédelem eszméjét minél szélesebb körben elterjeszszék. Meg kell ragadni minden kedvező alkalmat, hogy népünkkel megszerettessük a madarakat; meg kell ismertetni

a hasznót, melyet hajtanak s a kárt, mit pusztításukkal magunknak okozunk. Igen hálás téma ez különböző körök, egyesületek tagjai előtt való előadásra. Lehetetlenség, hogy ne legyen kedvező hatása, ha pl. elmondjuk, hogy hazánk egyes vidékein, de különösen a művelt nyugati országokban miként védik a kis szárnyasokat, mint táplálják őket, mily mesterséges lakásokat készítenek számukra stb.

Legjobb tanító a példa. Kertjeinkben, szőlőinkben, készítsünk lakóhelyeket e csicsergő, füttyülő nép számára, részesítsük őket gondozásunkban. Legyünk mindig résen a védelem dolgában s ha esetleg másként nem lehetne a pusztításnak elejét venni, ne tartson bennünket semmiféle tekintet vissza s vigyük az ügyet a hatóság elé. Néhány súlyosabb természetű bírság nagyon sok embert fog a helyes útra terelni s így el fog következni az idő, midőn a hasznos kis jószágok háborítlanul örülhetnek az életnek s végezhetik a természetől reájuk bízott feladatot a mi vidékünkön is.

Szociálpedagógia az iparosok szolgálatában.

A szociális kérdések megoldásánál nagy fontosságú szerepet játszik a pedagógia is. A nemzet kasztszerűleg két pártra oszlik. Az egyik párt az, melyet a társadalom védőszárnyai alá terelt, oltalmába fogadott, hogy a tanulás által belőle embereket neveljen. Ezekre aztán ügyel, érdekükért felszólal, értetik harcol. A másik rend pedig a többség, amely a produktív elemet képviseli s amely martalékol van odadobva az idők, a sors árjának. Nem igen harcolnak, szállnak sikra ügyükért, neveletésükért is csak felületesen gondoskodnak; a maguk erejére vannak hagyatva, önmaguknak kell küzdeniök azokért az érdekekért, amelyekből a születés vagy a helyzet megfosztotta őket.

Ezekben a proletároknak azután szabadon

fejlődhetnek ki a durvább ösztönök, mert hiányzik belőlük az, ami a széphez, a nemeshez vonzaná őket s a korcsma, a pártérdek káros légkörét szívják magukba.

Az intelligensebb elem oktatásáról tudományos vitákat, felolvasásokat tartanak és ezek mellett ugyyszólván teljes elhagyatottságban, magára utalva, senki által figyelembe nem véve nevelődik fel a nemzet produktív osztálya.

Pedig helyzetöknél fogva éppen ezeknek van szükségük irányító nevelésre; ezeknek kell bizonyos direktívákat kapni, melyekre támaszkodva az étellel való küzdelemben értelmes egyénekké fejleszthessék magukat.

E célú szolgáltni volna feladata a már létesített és a még létesítendő ifjusági egyesületeknek. Érdekes és nagy horderejű az a kísérlet, amely ezt a kérdést megoldás felé vinni van hivatva.

Egy fővárosi igazgató az ipariskolai tanulók között ifjusági kört létesített, mely feladatául tűzte ki, módot nyújtani arra, hogy az inasgyerekek vasárnap délutánjokat hasznosan töltsék el. Ez ifjusági körnek bárki is tagja lehet, anélkül, hogy erre kényszerítenék, vagy az bármilyen kötelezettséggel járna.

Az összejöveteleken egy önként jelentkező monologokat ad elő, vagy egy felvonásos színműveket játszanak el, melyeket a tanári kar előre kiválaszt. Majd egyesek által felvetett kérdésekre adják meg a válaszokat és magyarázatokat által tájékoztatják őket a földrajzban, történelemben, alkotmánytanban és egyéb tudományokban.

Ez intézmény szociális jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy rendeltetése lerombolni azt a gátat, mely nálunk az iparos-mester, az iparos-segéd és iparos-tanonc, meg az ugynevezett művelt osztály közt fennáll.

Természetes, hogy a délutáni szórakozás nem állhat csak gyönyörködötető részből, hanem alaposan gondoskodnak arról, hogy az ifjaknak bő alkalmat nyíljanak az önművelésre, a folyton fokozódó továbbképzésre. Van a körnek könyvtára és hírlapok állanak rendelkezésére.

Az ipariskolai tanuló e körben azonban nemcsak szórakozást, hasznos tudnivalókat talál, hanem lelkének nemesítése is itt folyik le. A haszotalan, léha, gondolatnélküli mulatóságokat, melyeket később a durvább kedélyű embereknek könnyelmű dorbézolás szokja felváltani, illetőleg követni, kerülni tanulja itt, mert lelke a szebb érzések, a tudás vágya iránt fogékonyává lett téve. Az ivás,

ki az ivókat, miközben oly aranyosan csicsereg, mint a tegnap érkezett fecske madár.

Evekkel ezelőtt azonban másképp állt itt minden. Fűrge öreg ur hordta a bort vendégeinek, miközben félelmesen tekintgetett hol a mestergerendára, hol a szobasarkába. Tizenkét tükör-balta volt a gerendába vágva és ugyanannyi fegyver a sarokba támasztva.

Druzsín és Juhász híres betyárok jöttek át a Bakonyból embereikkel egy kis itókára. „Hé korcsmáros!” — kiáltott Druzsín „bort hozz ide az áldóját, halat ettünk a Balaton partján, hadd usztassuk meg. . . . No de siess egy kicsit, mert a koponyádból csinállok mindjárt itezés poharat.”

Juhász pedig nótára gyujtott:

Hozz bort korcsmárosné,
Megadom az árat,
Ha én meg nem adom tyuhaja!
Megadja angyalom valaha.

Itták a bort, mint az olasz a vinkót. Végre Druzsín jelt adott, mire mindnyájan fegyverhez nyultak.

„Hé korcsmáros!” — szólt Druzsín — „az éjjel, mire a kakas éjfél kukorikol, itt leszünk. Legyen jó pörkölt meg bor készen. A nyelvédre meg gombot köss, mert különben a tölgyfa kivirágzik. Értetted?” „Igen is.” Ezzel elszéledtek az erdőben. Este felé Druzsín és Juhász Nádasi molnárhoz kopogtattott be, hol az egész ház népe éppen vacsoránál ült.

Nádasi felugrott helyéről. „Meg ne mozduljon” — kiáltott rá Druzsín — „mert mindjárt agyonlövöm.” „Juhász! állj elébe, ülted le oda a sarokba, fogj a melléneked fegyvert, ha megmozdul, lödd keresztül.” Ezalatt a többi betyárok is ellepték a házat.

Kettő a malmot és istállót zárta be, négy a ház sarkaira állt, kettő még bement, a másik kettő pedig a nagy ajtóra állt.

„Hol vannak a szublat-fiók kulcsai?” — kérde Druzsín. „Ott vannak a legelső fiókban” — szólt Nádasi remegve. „Gyere ide Bokor, vedd elő” — parancsolá Druzsín az egyik betyárnak. „Nyisd ki azt a felső fiókot!” Aranyat, ezüstöt, meg egy nagy csomó bankót szedett Bokor elő, melyet a nála levő tarisznyába rakott, ő levén a banda pénztárosa Mikor mindennel készen voltak kérde Druzsín: „Van-e egy kis bora molnár gazdá?” „Igen is van a pinczében” — szólt az. „Menj Bokor a szolgálóval és hozz egy nagy korsóval.” Bokor alig hogy a pinczébe ért, a magukkal vitt mécses eljettette. „Van-e nálad gyujtó?” — kiáltott a szolgálóra. „Nincs kérem.” „Hát hozz ide egyszerre, de siess, mert különben utánnad megyek.” Mig a szolgáló gyufáért járt, nagy sietve szedte elő Bokor a bankókat és rakta a csizmaszárába, alig hagyva valamit a tarisznyában. Mind megitták a bort és aztán befogattak a kocsisal, kinek szemét azonban bekötötték.

Messze elmentek az erdőbe. Megállítva a kocsis feloldozták köteleikből és a lovakat vissza felé fordítva megparancsolták neki, hogy egyenest haza hajtson, ki kétszer se mondatta azt magának.

Epen éjfél volt, hogy a csárda asztala mellé letelepedtek. Bezártak mindent és aztán az ablakokat takarták be. „Bokor gyere ide” — szólt Druzsín. „Itt vagyok.” Tedd a tarisznyát az asztalra. „Itt van.” „Szedd ki Juhász a mi benne van.” Csengett a sok arany és ezüst a mint az asztalra hullt, hanem bankó kevés jött elő. „Hát csak ennyi bankó

volt Bokor?” „Csak ennyi.” Az nem igaz. Nézzétek meg a zsebeit. Minden zsebét kiforgatták, de egyikbe sem volt annyi bankó, mint a cigány zsákjában íák.

„Huzzátok le a csizmáit!” Ekkor azonban Bokor erősen rugdalozni kezdett. Hiába volt minden. Leteperték és csizmáit lehuzva szakasztó vékára való bankó jött onnan elő. „Hát Bokor ez a becsület!” — kérde Druzsín. Megállj! majd megtanítunk egy kis becsületre. Fogjátok le! Bokor tudta mi vár rá, azért midőn feléje közeledtek, fegyveréhez kapott, de társai is azok után nyultak. „Durr” hangzott Bokor puskája, de ugyanekkor tizenegy golyó hatolt testébe.

Egészen rostává lőtték, golyója azonban a szegény öreg korcsmárost homlokán érte éppen akkor, midőn bort és hust hordott az asztalra. Elhagyta szegényt a lelke, mint a göllei bocskor Atalát.

Hogy ezt meglátták a betyárok, Bokornak egy gödröt ástak és bele dobva eltemették.

A korcsmáros temetésére ott hagytak egy csomó aranyat és aztán elhagyták a csárdát és nem is térték soha többé vissza.

Juhászt agyon lőtték a zsandárok, Druzsín pedig a börtönben halt meg. A többi betyárt is elfogdozták és kicsinyenkén elhullottak a vármegyeházánál.

Az a kis árva lány beszélt el nekem egy holdvilágos estén, midőn a csárda előtti padkán együtt ültünk. Látva hogy didergem, azt hitte hogy fázom, kendőjével takart be. En azonban átölelve megcsókoltam a szive csucsát és aztán puskámat a vállamra dobva egy öreg halász kíséretében átcsónakáztam az inenső partra.

Szabó József.

kártyázás és hasonló szenvedélyek iránti hajlam a szabad, nemes gondolat-csere, a beszélgetés közben való tanulás, jó könyvek olvasása és megfelelő művek elszavalása által csirájában el lesz fojtva s az ifjú lélek magasabb légkörből tekint az élet magasatos célját, mint azok a magukra hagyatott szegény iparosok, kik az elvégzett munka után lelki szórakozás helyett a test élvezeteinek kielégítésére gondolnak csak.

Nagy erkölcsi erő rejlik tehát a kicsinek látszó ujtásban. Nagy horderejű következményeket von maga után ez az intézmény, melynek fejlesztését mindenhol ajánlhatjuk. Természetesen nem szabad megfelekedni a kellő felügyeletről, hogy az iparos-tanulók tényleg csak a nemes célnak szenteljék a szabad vasárnap délutánjukat.

Mindenesetre ez a vállalkozás megérdemli a közfigyelmet, mert fontos lépés az a produktív elem felkarolásához s a szociálpedagógia is közelebb jut vele célja eléréséhez.

KÖZGAZDASÁG.

Érdemes-e máktermeléssel foglalkozni?

A statisztikai adatok szerint évente körülbelül egy millió koronát tesz ki azon összeg, mely az országra hozott mákért külföldre vándorol. Elszomorító adat ez akkor, midőn be van bizonyítva gyakorlati adatokkal az, hogy a mák termelésére hazánk legnagyobb részén meg van minden kellék, a mennyiben mindenütt, a hol buza és kukorica megterem, a mák is szépen diszlik. Nálunk tehát csak egy kis jóakarattal kell, s ha ez megvan, úgy ez itt közlendő szabályok figyelembe vételével igen szép eredményeket, kat. holdanként 100—150 korona tiszta jövedelmet lehet elérni.

A mák igényeinek legjobban megfelel a középkötöttségű, mély rétegű s meszet is tartalmazó vályogtalaj. Tápanyag igénye nagy, de azért közvetlenül istállótrágyázott földbe nem vethető, hanem legjobban, ha a trágya után egy—két év mulva vettetik, alája pedig műtrágyát használunk.

Vetése tavasszal és pedig minél korábban eszközöltessek, ha lehet, még a hóra. Vethető kézzel vagy géppel. Az utóbbi vetésnek az az előnye, hogy a mák további megművelése olcsóbb és gyorsabb. A sortávolság 30—40 centiméter. A vetőmag szükséglet 2—6 kgr. Kikelés után 3—4 hétre a mák megkapalándó, ha pedig 5—6 levélben van, ritkítandó. Érése július végére. augusztus elejére várható. Az érés külső jelét a levelek száradása, s a tokok megrázása alkalmával, az abban levő magvak zörgése mutatja.

A termelési költség kataszter holdanként körülbelül 50—60 koronára rug, a mely összeget levonva, a termelt mák (körülbelül 5 q á 50 korona) piaci értékéből, marad jövedelemként 190—200 korona, mely összegből még a föld érték-kamatját, a kezelési költséget, az adót s a forgó tőke kamatját is levonásba hozva, kitűnik az, hogy még mindig oly nagy jövedelem marad, mely érdemessé teszi a máktermelés felkarolását.

Az ártalmas gombák legújabb irtási módja.

Ma már mindenki tudja azt, hogy kultúr-növényeink betegsége vagy valamely élősdigomba, vagy pedig igen apró, szabad szemmel nem is látható nematodák pusztítására vezethető vissza.

E nematodák illetve élősdigombák irtása a következőképp történik: mihelyt a föld tavasszal jól kiszáradt, adunk egy erős mésztrágyázást, a melynek egyenletes elszórása

után a földet 25—30 cm. méter mélységre felszántjuk és pedig egy előhántóval felszerelt jól fordító ekével. Ezen égetett mészszel kevert talajréteg van hivatva arra, hogy a nematodák a mélybe hatolva, megsemmisüljenek.

Ha a szántás után a föld felülete újból kiszáradt, a rögöket boronával vagy fogas hengerrel felaprózzuk, a földet néhány napig még száradni hagyjuk s aztán egy extirpátorral megbolygatjuk. Az ilyen módon megbolygatott földet 10 napig újból száradni hagyjuk s aztán az extirpátorral ismét megporhanyítjuk.

Ilyen művelési mód által a föld annyira megporhanyul, hogy a gombák és nematodák legnagyobb része elpusztul. Az irtási mód előnye 1. hogy minden költségesebb befektetés nélkül a legközönségesebb földmívelő eszközökkel is végezhető, 2. az, hogy a mésztrágya jótékonyan hat a terméseredményekre is, 3. az, hogy a talaj minden gyomtól megtisztul, 4. hogy az ártalmas gombák és nematodák mind elpusztulnak.

Miután azonban a mésztrágya a talaj tevékenységét fokozván, a szerves anyagok, tehát a trágya felbontását nagyon elősegíti, a következő évben mindenesetre tanácsos lesz fokozottabb trágyázást eszközölni istálló- és műtrágya igénybe vételével.

H I R E K.

Kinevezés. Dr. Marton Imre orvost, városunk szülöttét, az újvidéki városi kórház orvosává nevezték ki.

Miniszteri biztos. A belügyminiszter a Zalamegyében tájkórosan uralgó trachoma betegség tanulmányozása céljából dr. Bass Ignác miniszteri segéd titkárt kiküldötte.

Névváltóztatás. Kohn József, valamint kiskorú gyermekei: Berta, Jenő, Sándor és Rózsa, tapolczai lakosok családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel „Kertész“-re változtatták; Kerbler Károly és István pedig „Kaszás“-ra

Deák Ferencz születésének századik évfordulóját Zalavármegye a következő program keretében fogja megünnepelni: Október 17-én a vármegye törvényhatósága diszkyülest fog tartani. A főispáni megnyitó után a bizottsági tagok szent misére vonulnak fel a főispán vezetése alatt. Mise után a tagok a közönséggel egyetemben a Deák-szobor elé vonulnak, ahol Csertán Károly alispán beszéd kíséretében koszorut fog elhelyezni. A koszorú elhelyezése előtt egy, az alkalomra alakítandó monstre dalárda a Hymnuszt és a Szózatot fogja énekelni. Ezután újra a közgyűlési terembe vonulnak a bizottsági tagok, a hol megnyitják a felfüggesztett közgyűlést, melyen Barcza László ünnepi beszédet fog tartani.

Vasuti előmunkálati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi miniszter Hoitsy Pál dunaharaszti lakosnak Székesfehérvár állomásától Sz.-Mihály, Nádasladány, Bérhida, Papkeszi, Vörösbény, Almádi-fürdő, Alsóórs, Paloznak, Csopak, Arács, B.-Füred, Aszófő, Örvényes, Zánka, Kövágóórs, Kékut, Káptalantóti és Gyulakeszi irányában a dunántúli h. é. vasutak Tapolcza állomásig vezető vasut-vonalra kiadott előmunkálati engedélyt egy évi időtartamra meghosszabbította.

A csáxtornyai állami tanítóképző jubeliuma. Margitai József, a képzőintézet igazgatója a volt tanítványokat értekezletre hívta össze. Ez az értekezlet elhatározta, hogy az intézet fennállásának 22 éves jubeliumát 1904. május havában fogják megtartani, a mely alkalommal az intézet két elhalt igazgatójának, Bárány Ignácznak és Samu Józsefnek emlékére a hálás tanítványok emléktáblát állítanak fel. Előre láthatólag a jubelium egész Zalamegyének kulturális ünnepe lesz.

Fel kell állítani a gazdasági ismétlő-iskolát. Zalavármegye közigazgatási bizottságának 1903. február 10-én tartott ülésének határozatából kifolyólag járásunk következő helyein kell szervezni a gazdasági irányú ismétlő-iskolát: Tapolczán, hol a szervezeti szabályzat 7. §-a értelmében 50 leány ismétlő tankötelesnel több van, külön kell a leányok számára is létesíteni. Fiuknak és leányoknak közösen szervezendő a következő községekben: Badacsony-Tomaj, B.-Ederics, B.-Füred, Diszel, Gyula-Keszi, Kaposos, Kövágó-Órs, Lesencze-Istvánd, Mindszentkál, Monostor-Apáti, Szentbékál, Talián-Dörög, Tihany, Tördemicz. Lapunkban már többször megemlékeztünk a gazdasági irányú ismétlő-iskoláról, ismertettük annak célját, méltattuk fontosságát. Ez az iskola minden esetre a nép érdekét fogja szolgálni, népünk anyagi és szellemi jólétének emelésén fog munkálkodni. Bizton reméljük, hogy a jövő tanévben már megkezdik áldásos működésüket.

Tanítók szőlőszeti tanfolyama. A tapolczai m. kir. vinczellériskolában néptanítók számára rendezett tanfolyamot április 27-én nyitotta meg. Tuss Antal vinczellériskolai igazgató. Üdvözlővén a hallgatókat, megnyitó beszéde folyamán rámutatott arra a szeretetteljes gondoskodásra, melyben a földmívelésügyi miniszterünk a földmívelést és a vele rokon foglalkozású ágakat részesíti, a minek tanúsága a tanítók számára rendezett szőlőszeti és borászati tanfolyamok is, melyekben a nép tanítói elsajátítván a modern szőlőművelési elveket, otthon falujoknak e tekintetben is oktatóivá lesznek. A tanfolyam két-hétig tart. Dél előtt elméleti oktatás van, délután a telepen gyakorlatilag foglalkozik a hallgatóság. Az előadók: Mock Gyula és Török Pál szőlőszeti és borászati felügyelők.

Az iskola és az alkoholizmus. A vallás- és közoktatásügyi miniszter üdvös rendelet intézett a tanfelügyelőségekhez és a középiskolák igazgatóságaihoz, amelyvel be akarja vinni az alkoholizmus ellen való küzdelmet az iskolák falai közé is. A rendelet felhívja a tanfőnököket arra, hogy a vezetésük alatt álló fiatalságot értelmiségükhöz képest világszításra fel az alkoholizmus rettenetes hatásairól, hogy már zsenge fiatal korukban megismerjék azt a veszedelmet, amelyet az alkoholizmus rejt magában. A tanfelügyelőknek a rendelet kötelességévé teszi a szigorú felügyeletet, hogy a tanfőnökök mennyiben szereznek érvényt a miniszter rendeletének.

Filoxera zárlat. Miután Keszthely és Sármedlák szőlőiben a filoxera jelenléte megállapított, a két község határát a földmívelésügyi miniszter zár alá helyezte.

A borértékesítő szövetség. A bortermelők nagy érdeklődés mellett tartották meg mult hó 26-án délután a városháza tanács-termében gyűlésüket. Az alapszabályok tárgyalása közben többen felszólaltak és kevés módosítással a tervezetet elfogadták. Változást szenvedett a cím, amennyiben szövetség szót helyett szövetség szó alkalmaztattott. A borértékesítő szövetségbe felveszik a borkereskedőket is oly kikötéssel, hogy saját termésü boraikat kötelesek külön tartani. Elnökké egyhangulag Hertelendy Ferencz országgyűlési képviselőt választották meg. A választmány tagjait majd akkor választják meg, ha a belépések megtörténtek. Most már a szőlőtermelőkön a sor, hogy az egyesület kebelébe minél többen belépjenek és ezzel is tanujelét adják annak, hogy a tarthatatlan helyzetben, mely a borértékesítés terén tapasztalható, minden áron segíteni akarnak. Nem kell feledni azt, hogy csakis egyesült erővel győzhetjük le az akadályokat s az egyesület működésének csak úgy lesz általános haszna, ha nemcsak a nagyobb birtokosokon, de a kis embereken is segít.

Szinészet Tapolczán. Május hó 7-én Kalós József szinigazgató 18 tagból álló társulata a Berta-vendéglő udvarában levő nyári szinkörben megkezdte szereplését. Előadásra kerülnek a legújabb szindarabok. Reméljük, a közönség pártfogásába veszi a nemzeti ügy eme munkásait.

Vasutasok áthelyezése. Az új vasut megnyitásával Tapolczáról kilencz vasutast he-

4.

lyeznek át Keszthelyre. A kilencz vasutas-családdal megfogatkozik városunk fogyasztó közönsége s ez a városra nézve minden-esetre veszteség, mivel azt a 7—8 ezer fo-rintot, mit a kilencz család itt évenként el-költött, így kivonják a forgalomból. Méltá-nyos lenne, hogy miután Tapolcza ugy is rengeteg áldozatokat hozott már a vasutnak, némi kis viszonzás fejében hagynák itt a vasutasokat.

Flaubertezés az utcán. Több oldalról ér-kezett panasz folytán felhívjuk a hatóság fi-gyelmét, hogy a város egy népes mozgal-mas helyén, hol különösen sok gyermek jár, rendszeres flaubertezés folyik. Bármily kicsi is a fegyver, de egy eltévedt serét nagy kellemetlenségnek lehet okozója. Azután azok a szegény madarak vajjon mivel szolgáltak rá a rendszeres pusztításra?

Távozás. Miután áthelyeztetésem oly gyor-san ment végbe, hogy minden kedves ismer-ősrőmtől személyesen, mint szerettem volna, el nem búcsuzhattam ez uton mondok Isten-hozzádat, kérve tartsanak meg szíves emlé-kezetükben.

Tapolczán, 1903. április hó 28-án.

Farkas István
szolgabíró.

Új vasut a balatonvidéken. A Balaton mellé ismét egy új vasutat terveznek, Mocso-lád, Fab és Siófok irányában, melyre a vi-dék közgazdasági fellendítése érdekében lenne szükség.

A borügynökök megrendszabályozása. A földmivelésügyi miniszteriumban törvény-tervezet dolgoztak ki, melynek célja, hogy a borügynökök működését szabályozza és korlátozza, hogy azok az eladótól nagyobb jutalékot ne szedjenek, mint a mennyit az alkotandó törvény biztosít. A miniszter in-tézkedését fölpanaszolt visszaélések tették szükségessé, amennyiben egyes borügynökök a bortermelők szomorú helyzetét kihasználva a mikor azoknak boraira vevőt találnak, a szokásos 50 fillérenyi jutalék helyett hek-toliterenkint 2 koronát is követelnek.

Szegedy Róza emléke. A sümegi kaszinó választmánya április hó 21-én Lukonich Gá-bor dr. elnöklésével gyűlést tartott, melyen az elnök bejelentette, hogy a bizottság Sze-gedy Róza hamvainak áthelyezése alkalmára készitendő emlékmű elkészítésével Istók Já-nos fiatal tehetséges szobrászt bízta meg.

Jó tanács. Minkazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be MAUTNER ÖDÖN csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. Eze-ket már 29 éve szállítja Mautner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű étateri részére.

A becsületes vevő. Kis Varga Pál gyu-lakeszi-i lakos a gyula keszi-i szentgyörgy-napi vásárbán ökröket vett Holczhauser Ven-del aszófői lakostól. Az árát is kifizette, mire az ökröket a marhalevelekkel együtt meg-kapta. K. Varga Pál este megolvastván pén-zét, ijedve veszi észre, hogy 50 forinttal több a pénze. Egész éjjel nem tudott e miatt aludni, sajnálva a szegény embert, ki 50 forinttal kevesebbet kapott a vételárnál. A dolog úgy történt, hogy 100 forint helyett 100 koronás bankjegyet adott át K. Varga. Új keletű le-vén a bankó, mindketten 100 forintnak te-kintették. Másnap korán reggel megkérte K. Varga Pál Schwarcz József helybeli korcs-márost, hogy írjon Aszófőre s nyugtassa meg Holczhausert. Így is történt. A pénz ma már az eladó kezében van. K. Varga Pál, mint ritka becsületességű ember, megérdemli, hogy dicséretes cselekedete a nyilvánosság elé ho-zassék.

Talált hulla. Folyó évi április hó 26-án a badacsonyi erdőben egy embert holtan ta-láltak az erdőn keresztül járók. A hullát Németh Péter badacsonytomaji lakos szemé-lyében felismerték. Ez ügyben a rendőri nyo-mozást a szolgabírósnak utján megtartották, melynek eredménye az lett, hogy az orvos-szakértő rendes körülmények között bekö-vetkezett halált constatált. A megtartott nyo-mozásról felvett iratok a tapolczai királyi

járásbírósnak átadták, ahol is a talált hulla eltemetésére vonatkozó engedély ki-adatott.

Óriási tűzvész. Április 28-án óriási tűz pusztított Nagyvázszyban. A szélről táplált tűz roppant gyorsasággal terjedt és rövid idő alatt több mint 70 ház, a kozzátartozó melléképületekkel és nagy mennyiségű takar-mány lett a pusztító elem mártalékává. A kár igen nagy.

Mulatság. Május hó 3-án Badacsony-To-majon a Hableány-szálló parkjában, esetleg termeiben tüzoltó-fecskendő javára zártkörű tavaszi táncmulatságot rendeznek. A mulat-ság d. u. 4 órakor kezdődik.

A megmozdult lelkiismeret. Pollák Jó-zsef helybeli bőrkereskedő udvarán nyers állatbőrök heverték egy ládában. A mult na-pok egyikén reggel azt vették észre, hogy a bőr hiányzik. Jelentést tettek a csendőrség-nél, de még meg sem kezdhették a nyomozást, a feljelentésnek máris eredménye lett. A károsultnál ugyanis megjelent egy ember és megkérdezte, igaz-e, hogy a bőr eltűnt, mert ő tud róla és egyuttal át szolgáltatta a hozzá titokzatos uton jutott bőrt. Így tehát az elveszett bőr bármily titokzatos körülmé-nyek között is, de megkerült.

Sümege 1902. évi zárszámadása. Összes bevétel: 164,638 K. Kiadás: 164,738 K. Sze-rencsés helyzetben van Sümege alapítványok tekintetében, melyeknek az összege 417,177 K. Ezekből kiemeljük a következőket: fő-reáliskolai alap 135,776 K. főreáliskolai ösz-töndíj-alap 7110 K. Alreáliskolai-alap 93,748 K. Felsőleányiskolai-alap 92,953 K. Kisded-ovodai-alap 20,704 K. Ramassetter szobor-alap 6,242 K. Kórház-alap 18,848 K. Kiházasító-alap 4,322 K. Szegény-alap 8,324 K. Cseléd ösztöndíj-alap 1,755 K. stb. Az összes va-gyon 108,568 K. A teher 106,400 K.

Az osztálysorsjáték. Tudvalevő dolog, hogy a m. kir. szab. osztálysorsjáték játé-kerve már a most beveződő sorsjátéknak is több nyereséget juttatott. Ez az új játékterv, amely, természetesen a májusban kezdődő sorsjátéka is vonatkozik, egész sor főnyere-ménnyel és nagyobb nyeresémmel szapo-ritja a nyereségeknek már amugy is tekin-télyes summáját, amennyiben ezt az össze-get 13 160,000 koronáról 14.459,000 koronára emeli. Egy millióval nagyobb tehát a nyere-mények összege, míg a sorsjegyek száma tízezerrel lett nagyobb. Megjegyzendő, hogy az új nyereségek közt van egy 80,000 ko-ronás, egy 50,000 koronás, egy 20,000 ko-ronás, öt 10,000 koronás. Mindez azt bizo-nyítja, hogy az új játékterv folytán a nyeres éseleje megjavult.

Cseplési szén. Olvasóink szíves figyelmét felhívjuk a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat Budapest, mai hirdetésére.

PIACZI ÁRAK

az április 30 iki heti vásáron.

		korona
Buza	50 kilóként	7.50—7.25
Rozs	" "	6.—5.75
Árpa	" "	5.60—5.50
Zab	" "	6.00
Tengeri	" "	7.50—7
Bükköny	" "	6.50—7
Burgonya asztali	" "	1.70—1.60
Takarmány burgonya	" "	1.20—1
szalmazsupp párja	" "	32—36 f.

Vasuti menetrend.

Tapolczáról indul Zala-Egerszeg-felé	4 óra 42 p. reggel
" Kis-Czell Győr Budapest Bécs "	9 " 28 " délelőtt
" " Győr Budapest Bécs "	5 " 14 " délután
Tapolczára érkezik Budapest-Bécs és Győr és Kis-Czell felől	9 óra 25 p. délelőtt
Bpest Bécs Győr "	5 " 10 " délután
Zala-Egerszeg "	8 " 31 " este

A Balatontavi Gőzhajózási Részvény-Társaság menetrendje.

Érvényes 1903. évi május hó 1-től 1903. május hó 31-ig.

Révfülöpről indul d. e. 9 ó. 40 p. és d. u. 5 ó. 15 p.
Boglárára érkezik d. e. 10 ó. 10 p. és d. u. 5 ó. 45 p.
Bogláról Badacsonyra érkezik d. u. 1 ó. 45 p.
Badacsonyból Boglárára indul d. u. 4 ó. 15 p.
Bogláról indul d. e. 7 ó. 15 p. és d. u. 12 ó. 15 p.
Révfülöpre érkezik d. e. 7 ó. 45 p. és d. u. 12 ó. 45 p.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

Néhai Szabó Dénes jobbik házá-nál egy udvari lakás kerttel július 1-től kezdve kiadó.

Bővebbet levélelég **Diénes István** járás-bírónál **Kapuvár** (Sopron megye).

1—3

Gyula-Keszi hegyen Forster ur szől-éje mellett alolirót 2200 □-öl szőlő-föld, melyből 500 □-öl már megfor-gattatott szabadkézből eladó.

Bővebbet alolirót tulajdonosnál.

Molnár József
Gyula-Keszi lakos.

A Körmeny Márton-féle ház a fő-utcán, mely két szobás lakás, üzlet-helyiségből, és hozzá való lakásból áll, szabad kézből eladó.

Bővebbet ott a házban **Körmeny Gergely**nél lehet megtudni.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Tapolczán

harisnya-kötő műhelyt nyitottam.

Elvállalok a legjutányosabb árért női, férfi-és gyermek-harisnyák készítését úgy újat, valamint fejelést is.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban szolgálom ki.

Szíves pártfogást kér

Nagy Irma.

Kossuth Lajos-utca 179.

FÜLÖP GÉZA

kádár Tapolczán.

Elvállal jutányos árak mellett szak-májába vágó munkákat: **hordókat, ká-dakat,** úgy egyéb **pincze-eszközöket.**

Állandóan raktárt tart ezen cik-kekből.

Javításokat jutányosan elfogad.

Ház eladás.

Tapolczán, Baum Károly-féle, volt kerületi állatorvos tulajdonát képező 361 sz. ház három lakó részére, istálló, kocsiszin és nagy kerttel együtt sza-badkézből eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: **Gyarmaty Lajosnál** Keszthelyen.

10—26.

STIGLITZ ARMIN órás és aranyműves **Tapolca**. Van szerencsém, mint a helyben legrégebbi elismert elsőrendű órás és aranyműves, a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy egy nagy árukészlet, mint olcsó beszerzési áráimmal fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy vevőimet a legjutányosabb árak mellett szolgálhatom ki.

Félt óra	2	frt. 20	kr
Nikl remontoir óra	3	"	50
Ezüst dupla fedelű remontoir óra	6	"	"
Ezüst láncz	1	"	50
Ezüst tula dupla fedelű remontoir óra	9	"	"
14. ka. arany lencse-függő	1	"	80
14. ka. legszebb arany-függő	3	"	50
14. ka. arany gyűrű	3	"	50
		stb.	stb.

Minden árut jótállás mellett és versenyképes áráért szállítok, Mindennemű javításban specialista! Ajánlom a legújabb berendezett színes fényképeket, mint: **melettű, zsuzu, nyakkendőtű, kézelő, gomb stb. arany, ezüst arany oza és broncekeretben.** Kiváló tisztelettel **Stiglitz Armin** órás és aranyműves **Tapolca**.

52-52.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázoló

Tapolczán.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, ugyint **szobafestést, mázolást, tapé-átzást, aranyozást és czimfestést.**

ERDÉLYI PÁL

ezelőtt **Leszner Ferencz**

vaskereskedése, egész ujonnan átalakítva és berendezve. Ajánlja elsőrendű gazdasági **gépraktárát, borsajtókat, permetezőket, porozó és kenegező gépeket. Épület- és butor-vasalások, konyha berendezések**; ugy mindenféle, a gazdaságban szükséges vasárukat, pontos és jutányos kiszolgálás mellett.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: **permetezők, szénkenegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó nagy raktárt tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből.

PAUK VILMOS

vaskereskedése Tapolca.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos **Tapolczán, keszi-utca**. Ajánlja ujonnan berendezett **butor-raktárát** egy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár kész **koporsókból**. Elfogad minden féle épület- és butor-asztalos **munkát**, ugy szintén javításokat a legjutányosabb árban.

Foulard-selyem

bluzokra és ruhákra méterenkint 60 kr.-tól 3 frt. 70 kr.-ig. Bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. 2

Henneberg selyem-gyár. Zürich.

HIRDETÉSEK.

Ne vegyen

Gimbalmot vagy Hármoniumot,

mig

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legújabb képes arjegyzékét
át nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldetik

Budapestről

Király-utca, 44 I sz.

rum, Cognac, Szilvórium,

likörök, likórkremek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. **Arjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.**

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.

Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, ugy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger

féle

„Viktória”
tyukszem
kenőccsel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér : 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve Kapható feltalálónál:

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Jorgo János

órák gyári raktár Wien III 4 Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált arjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa. Olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy arjegyzékből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nick. keltokban 36 órai járással 2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst pánczelléncz 15 gr 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir. dupla fedelű 5
7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjek leveleire és házsámomra 75 B. pontosan figyelni.

Romlott borokat

dohos, penész vagy hordóizüeket és szaguakat

azonnal

és feltétlenül megjavít a

BONORAL

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen izt nem ad.

A BONORAL

ugy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos izt tartalmazó alkotórészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja ugy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható

Hatása biztos!

Ára egy hektóra 3 kor., öt hektóra 14 kor.

használati utasítással együtt

Kapható:

Erdős Jenő

gyógyszerésznél, Egerben (Hevesmegye.)
11-24

Ruggyanta (gumi) gyártás meghonosítója

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST, VI., FONCIÉRE PALOTA

ajánlja dus raktárát szab. Kosinszky-féle „Egyszerűség” szénkenegezők, saját szabadalmu „Uránia” permetezők felnyitható szélkazánnal, kénportűvők, szőlő-pincegazdasági gépek és eszközökben. Amerikai juhnyíró-olló gép

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Utánnomás rilos

ALAPITVOTT 1872.

C. BIERSTEDT, N. A. DRESDEN.

BRÁZAY KÁLMÁN
SŐSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

MAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR

Masználati utasítás
minden üvegezh
mellékelve van.

Schicht-szappan

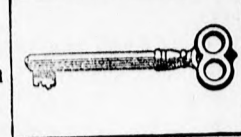
„zarvas“

vagy

„kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy !!
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1903. május hó 22. és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Éskü-tér, bejárat a Duna-utcza felől). Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1903. évi április hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

Legjutányosabb cséplési szén

az elsőrendű tatai brikett és tatai darabos szén.

A porosz szenet is teljesen pótolja.

Pontos és gyors kiszolgálás!

MAGYAR ÁLTALÁNOS KŐSZÉNÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT

Budapest, V., Erzsébet tér 19.

Elárusító: Kohn Sándor Tapolcza.